

Voordracht door mevrouw Jeanette R. Semeleer, President Centrale Bank van Aruba, ter gelegenheid van het seminar “Bevordering van de Integriteit van Financiële Instellingen werkzaam in het Caribische deel van het Koninkrijk der Nederlanden” op 28 oktober 2016, Renaissance Aruba Convention Center

---

Bon dia dama y cabayeronan, bon bini na bosu tur.

Nos ta hopi contento di wak asina hopi participante na e seminario importante aki!

Namens de Centrale Bank van Aruba (CBA) heet ik U allen van harte welkom. Bon bini! Een speciaal welkom voor onze collega toezichthouders uit de andere delen van het Koninkrijk, alsook de vertegenwoordigers van de financiële instellingen werkzaam in de “Dutch Caribbean”.

Er staan zoals u hebt kunnen zien, belangrijke zaken op het programma. Of eigenlijk moet ik zeggen een belangrijke zaak: integriteit. En ik hoef u niet uit te leggen hoe belangrijk dit onderwerp is. En hoe de spotlights, zowel lokaal als internationaal, daarop gericht staan.

De afgelopen jaren waren wat dat betreft voor u niet de makkelijkste. Of –positief bezien- juist heel uitdagend. De lat wordt steeds hoger gelegd. En terecht. Recente ontwikkelingen in de wereld laten eens te meer zien hoe belangrijk het is om voortdurend alert te zijn. Ik noem als voorbeelden:

- de ‘Panama Papers’;
- de ‘Bahamas leaks’;
- Manipulatie van Libor/Euribor-rentes door internationale banken;
- Torenhoge boetes in de V.S. wegens niet naleving van sancties of AML-wet- en regelgeving; en
- De Wells Fargo-casus.

U kan en mag de integriteit van uw instelling en van uw cliënten nimmer als een vanzelfsprekendheid zien. Dat vergt doorlopend inspanningen van uw zijde. En investeringen in hard- en software, bijvoorbeeld om ongebruikelijke transactiepatronen te kunnen detecteren en te onderzoeken. Met andere woorden: u moet doorlopend op uw hoede zijn.

En let wel: hoewel uit het toezichtverslag 2015 blijkt, dat de financiële sector in Aruba financieel zeer solide is en het over het algemeen prima gesteld is met de naleving van de toezichtwet- en regelgeving, zijn er nog vele uitdagingen.

Zoals reeds aangegeven wordt de lat steeds hoger gelegd. Banken dienen niet alleen financieel solide te zijn en over een adequate governance te beschikken, maar ook een integere bedrijfsvoering te borgen. Zoal u weet: reputatie komt te voet en gaat te paard.

Zoals u ongetwijfeld zult weten, zien wij als toezichthouder een hoop van financiële instellingen. Ook op het vlak van integriteit. Wij zien gelukkig zaken vooral goed gaan. Financiële instellingen die integriteit hoog in het vaandel hebben staan, en die integriteit tot kernwaarde hebben benoemd. Dat doen ze misschien deels voor de toezichthouder. En wellicht ook voor de FATF. Maar bovenal doen ze dat voor zichzelf. Vanuit een intrinsieke motivatie. En zo moet het ook zijn.

Maar... helaas zien wij ook nog te vaak financiële instellingen waar het minder goed gaat. Instellingen die het randje van de wet- en regelgeving opzoeken. En soms zelfs over dat randje heen stappen. Tegen die instellingen zou ik willen zeggen: wees gewaarschuwd! De tijd van 'pappen en nathouden' is allang voorbij. De CBA treedt streng op tegen instellingen die onvoldoende integer hun bedrijf voeren of die het niet nauw nemen met wet- en regelgeving. Dat blijkt ook uit ons handhavingsbeleid: voor 'achterblijvers' is ruimte noch begrip.

In dit verband is het goed om ook even stil te staan bij de aankomende FATF-assessments. Zoals u ongetwijfeld weet, is de FATF in 2013 de zogenoemde vierde ronde van assessments begonnen. Komende jaren zullen landen wederom langs de meetlat van de internationale anti-witwas-standaarden worden gelegd. Sommige van u zullen zich ongetwijfeld nog het rapport over Aruba herinneren uit 2009. Een zeer kritisch rapport. Maar ook een rapport dat Aruba de ogen deed openen. En we zijn daarna met zijn allen hard aan de slag gegaan om Aruba op het gewenste niveau te krijgen. En met succes.

Maar successen moet je nooit te lang vieren. Het nieuwe assessment komt er alweer aan. Voor Aruba, net zoals voor Nederland, naar verwachting in 2020. Voor Curaçao en Sint Maarten daarna. Dat klinkt ver weg. Maar dat is het niet. En beseft u goed: de FATF-standaarden zijn nog strikter geworden. En de evaluaties richten zich nu vooral op *effectiviteit*. Dus: Ken je je risico's voldoende? Maak je gebruik van een risk-based-approach? Mitigeer je je risico's afdoende? Sorteert je effect? Het is mede aan u om dat straks te demonstreren.

Het is sowieso goed om de vraag te stellen: zijn we effectief bezig? Want we willen en moeten gezamenlijk effectief zijn in onze bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. Met de beschikbare menskracht eruit halen wat erin zit. En de issues aanpakken die het meest riskant zijn. De effectiviteit dient bij alle handelingen steeds als leidraad te dienen.

Want waarom vraagt u uw cliënten waar nodig het hemd van het lijf om te weten wie ze zijn? En waar hun geld vandaan komt? Waarom monitort u transacties nauwgezet? Waarom meldt u altijd tijdig ongebruikelijke transacties bij het MOT? Waarom voert u grondige risk assessments uit? Omdat u daarmee effectief wilt zijn! U wilt immers 'return on assets' zien van uw investeringen in AML en CFT! En daarmee uw steentje bijdragen aan de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. Niet-naleving brengt ernstige reputatierisico's voor u en uw instelling met zich mee. En: kan ook tot financiële schade in de vorm van boetes of zelfs tot strafvervolging leiden.

Mijn advies aan u is dan ook: hou u zelf steeds weer de spiegel voor. Geef uzelf gerust een keer een complimentje als het goed gaat. Maar: wees ook zeer kritisch als het beter kan. Dit alles vergt van uw instelling ook een visie op integriteit. Want het gaat niet alleen om waar u nu staat.

Het gaat er ook om waar u naar toe wil. En ook hoe u dat wilt bereiken. Een financiële instelling die integriteit serieus neemt, werkt er niet alleen ad hoc aan. Die werkt eraan vanuit een gedegen visie. Vanuit een plan. Nu klinken mijn woorden u misschien wat zwaar in de oren. En eerlijk gezegd: dat zijn ze ook. Want dit onderwerp staat in Aruba, in het Koninkrijk, mondiaal, hoog op de agenda.

Sommige van u zullen wellicht denken: ben ik daarvoor als instelling volledig verantwoordelijk? Mijn antwoord daarop is een volmondig ja. U heeft een eigen verantwoordelijkheid. En die is groot. Zeer groot zelf.

Maar niet getreurd: er is hoop. Want natuurlijk bieden wij als toezichthouder hulp en ondersteuning waar mogelijk. Bijvoorbeeld door guidance te geven. Door aan te geven waar het misgaat en beter kan of beter moet. Door het organiseren van seminars, zoals die van vandaag. Waar u kennis kunt vergaren en ervaringen uitwisselen. Kortom: van elkaar leren.

U krijgt vanochtend presentaties over verschillende onderwerpen. En allemaal zijn ze aan integriteit gerelateerd. Wat staat er zoal op de agenda?

De eerste sessie gaat over: Klokkenluidersmeldingen, incidentmeldingen en Integere bedrijfsvoering. Sprekers van DNB en de CBA zullen over deze drie thema's presentaties geven.

De tweede sessie gaat over: Meldgedrag, gepresenteerd door sprekers van de MOT's van Curaçao, Sint Maarten en Aruba.

Een interessante agenda met genoeg stof voor discussie en reflectie. Tenslotte wil ik alle personen verantwoordelijk voor de organisatie van dit seminar hartelijk bedanken voor "a job well done". Hopi danki na boso tur!

Met deze woorden sluit ik af en wens u een vruchtbaar seminar toe.